

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Sanja Pavlović, Milena Vasić, Nadežda Budimović, Jelka Jovanović, Jelena Petković, Filip Švarm, Rodoljub Šabić, Ana Martinoli, Tamara Skrozza i Zlatko Čobović, na sednici održanoj 28. 5. 2026. godine, jednoglasno donosi

ODLUKU

Tekstom „Faze obojene revolucije uz pokroviteljstvo tajkunskih i 'militarizovanih' medija: Isti obrasci i dve decenije nakon Petog oktobra“, objavljenim 3. maja 2026. godine, portal „Novosti.rs“

1. prekršio je tačke 1, 2 i 3 Poglavlja I (Istinitost izveštavanja) Kodeksa novinara i novinarki Srbije o obavezi novinara/novinarki da tačno, objektivno, potpuno i blagovremeno izveste o događajima od interesa za javnost, poštujući pravo javnosti da sazna istinu i držeći se osnovnih standarda koje propisuje Kodeks, da prave jasnu razliku između činjenica koje prenose, komentara, pretpostavki i nagađanja, kao i odredbu po kojoj je sa novinarstvom nespojivo objavljivanje neosnovanih optužbi, kleveta i glasila,

2. prekršio je tačku 2 Poglavlja II (Nezavisnost od uticaja), po kojoj ekonomski i politički interesi izdavača ne smeju da utiču na uređivačku politiku na način koji bi za posledicu imao netačno, pristrasno, nepotpuno i neblagovremeno informisanje javnosti,

3. prekršio je tačke 1, 2 i 3 Poglavlja III (Odgovornost novinara) o obavezi novinara/novinarki da rade u javnom interesu i da u skladu sa profesionalnim normama objavljuju činjenice neophodne građanima da donose informisane odluke, da neguju kulturu i etiku javne reči, da ne koriste govor mržnje, agresivnu retoriku ili retoriku koja može podsticati na diskriminaciju ili agresivno ponašanje, kao i da odgovornost javnosti ne podrede interesima drugih, a posebno ne interesima izdavača, korporacija, vlada i drugih državnih organa,

4. prekršio je i tačku 3 Poglavlja V (Poštovanje dostojanstva) o obavezi novinara/novinarki da poštuju princip nenanošenja štete ugledu i dostojanstvu ličnosti i da ne učestvuju u širenju neistina ili kontinuiranom zlonamernom narušavanju reputacije osoba o kojima izveštavaju,

Nalaže se portalu „Novosti.rs“ da odluku objavi u roku od pet dana od dana donošenja odluke.

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Veran Matić, predsednik Upravnog odbora Asocijacije nezavisnih elektronskih medija (ANEM), podneo je žalbu protiv četiri medija, među kojima je i portal „Novosti.rs“, zbog objavljivanja identičnog teksta koji, kako je naveo, sadrži niz nestina o njemu i ANEM-u, a sa jasnom zlom namerom. „Izmišljotine, podlost jezika, manipulacija kontekstom su istovremena revizija i fabrikovanje mog prošlog rada, i podmukala prevara u javnosti o onome čime se danas bavim“, istakao je, između ostalog, u žalbi, navodeći da su tvrdnje da su članice ANEM-a „danonoćno radile protiv Srbije i srpskih interesa“, kao i da je „arhitekta obojene revolucije“ nastavak kampanje targetiranja sa ciljem podstrekivanja mržnje i animoziteta. Po mišljenju žalioca, tekstom je prekršeno više tačaka Kodeksa iz poglavlja Istinitost izveštavanja, Nezavisnost od uticaja, Odgovornost novinara i Poštovanje dostojanstva.

Advokat redakcije „Novosti.rs“ ponudio je objavljivanje odgovora, ali pošto žalitelj na to nije pristao, žalba je prosleđena Komisiji za žalbe.

U odgovoru na žalbu osporeni su svi navodi žalioca, uz tvrdnju da spornim tekstom ni jedna odredba Kodeksa nije prekršena. Spornim tekstom nije povređeno nijedno žaliočevo lično pravo: ni dostojanstvo ličnosti, ni pravo na privatnosti, niti bilo koje drugo pravo. Žalbenim navodima nije opovrgnuta nijedna tvrdnja iz spornog teksta, već su samo citirane odredbe Kodeksa novinara i novinarki Srbije, a nema dokaza da su bilo čiji ekonomski i/ili politički interesi uticali na objavljivanje spornog teksta, istakao je, između ostalog, advokat. „Ničim mu nije povređena čast, ugled ili dostojanstvo, reč je o dozvoljenom novinarskom komentaru rada udruženja građana“, naveo je u odgovoru na žalbu.

Komisija za žalbe ukazuje na to da se Veran Matić već treći put obraća Savetu za štampu, ponovo zbog identičnih tekstova, objavljenih istog dana u više medija. Ovoga puta, istovetni tekst koji su objavila četiri medija, („Novosti.rs“ kao svoj tekst), pun je mržnje, kleveta, uvreda i targetira i nezavisne medije i novinare kao srbomrsce, vođe obojene revolucije, izdajnike i strane plaćenike. Tekst, po svom sadržaju i načinu na koji je napisan, više liči na politički pamflet, nego na novinarski tekst, pa su nesumnjivo prekršene odredbe Kodeksa koje novinare obavezuju na to da u skladu sa profesionalnim normama objavljuju činjenice neophodne građanima da donose informisane odluke, kao i da ne koriste govor mržnje, agresivnu retoriku ili retoriku koja može podsticati na diskriminaciju ili agresivno ponašanje.

U tekstu se, između ostalog, navodi da je „u julu 1997. godine ANEM formirao i mrežu od 19 pridruženih ‘nezavisnih’ stanica, a već u junu 1998. godine, kada su šiptarski teroristi uveliko izvodili pobunu na KiM, ANEM je imao mrežu od 35 stanica, koje su danonoćno

radile protiv Srbije i srpskih interesa.” Zatim, da su se „nakon osnivanja televizije B92, na jednom mestu okupili svi obučeni propagandisti, pa je počeo projekat stvaranja ‘nove’ druge Srbije, po uzusima duboke države i sa narativom srpske krivice za građanske ratove, ekonomsku propast izazvanu sankcijama i na kraju za samu NATO agresiju na našu zemlju.”

Komisija još jednom ističe da je reč o već poznatom narativu, koji novinare dovodi i u realnu fizičku opasnost, budući da su predstavljeni kao subverzivni faktor koji sprovodi obojenu revoluciju, finasiran iz sumnjivih inostranih centara moći. Ovi tekstovi, međutim, po mišljenju članova Komisije, idu i korak dalje – ka reviziji istorije devedesetih godina prošlog veka, pa su tako masovni građanski protesti 1996-97 nemaju veze sa odbranom izborne volje, već su postali „otimanje vlasti od strane opozicije u lokalnim samoupravama”.

Ovakav tekst je u suprotnosti sa elementarnim principima novinarske profesije, koji, između ostalog, obavezuju novinare da iznose tačne i proverene informacije i da izveštavaju nepristrasno, da moraju da prave jasnu razliku između činjenica koje prenose i komentara, pretpostavki i nagađanja, kao i da ne smeju da objavljuju klevete i glasine.

Komisija je saglasna i sa tvrdnjama žalitelja u vezi sa prekršajem tačke 3 Poglavlja V, koja se odnosi na nanošenje štete ugledu i dostojanstvu ličnosti i zlonamerno narušavanje reputacije osobe o kojoj se izveštava, što je po mišljenju Komisije, bio i glavni razlog za objavljivanje spornog sadržaja.

Zbog svega navedenog, članovi Komisije za žalbe imaju razloga da zaključe da se redakcija prilikom objavljivanja ovakvog teksta nije rukovodila javnim interesom, već je taj interes podredila nekim drugim, političkim ili ekonomskim interesima, što je i dovelo da objavljivanja ovakvog jednostranog i ostrašćenog teksta, koji ne uvažava ni elementarne novinarske principe i pravila.

Beograd, 28. 5. 2026.

Predsedavajuća

Nadežda Budimović